

Motion till riksdagen

1988/89:Fi711

av Ivar Virgin (m)

Utförsäljning av Sveriges guldreserv

Sveriges guldreserv är en del i vår valutareserv, som skall kunna utjämnas tillfälliga underskott i vår betalningsbalans med utlandet. I praktiken har de flesta länder en guldreserv som överhuvudtaget inte rörs. Ett undantag utgör den politiska demonstration mot dollarn som accepterad världsvaluta, som general de Gaulle satte i verket när Frankrike begärde att få sina dollartillgångar växlade mot guld i slutet på 1960-talet. Inlösen skedde till ett orealistiskt lågt guldpris. Åtgärden fick till följd att inlösen av dollar mot guld upphörde 1971.

Alternativet till ett guldinnehav är innehav av räntebärande utländska statspapper, vilka i motsats till guld ger löpande avkastning men inte ger den värdesäkring som guld normalt givit. Guldreserverna i världen uppgår till ca 30 miljoner kilo. Den löpande brytningen i Sydafrika är ca 0,65 miljoner kilo/år. Guldpriset var som högst 1979, ca 120 000 kr/kg men har sedan sjunkit till ca 80 000 kr/kg.

Den svenska guldreserven, som i riksbankens balansräkning är upptagen till 1 168 miljoner kronor har ett marknadsvärde vid ett guldpris på 82 000 kr/kg av ca 16 400 miljoner kronor.

Från 1930 fram till nu har guldreservens värde i stort sett följt inflationen. Under 1970-talet steg guldpriset kraftigt sannolikt under påverkan av 1973 års och 1979 års oljeprischocker. Från 1980 till 1989 har guldpriset sjunkit med 8 000 kronor. Inflationen har under samma tid uppgått till ca 75 %.

Tabell

År	Guldpris i sv kr per kg
1934	4 300
1970	ca 5 800
1975	23 000
1980	90 000
1985	88 000
1989	82 000

Källa: Riksdagens utredningstjänst

En utförsäljning av den svenska guldreserven 1980 och en placering av likviderna i räntebärande utländska statspapper skulle vid en avkastningsnivå på 7,5 % och återplacering av avkastningen i nya statspapper ha ökat den svenska valutareserven med ca 18 miljarder kronor. En utförsäljning 1979 vid det dåvarande höga guldpriset skulle på motsvarande sätt ha ökat den svenska valutareserven med över 30 miljarder kronor.

Guldet visar sig vid noggrannare analys vara en sämre tillgång i ett lands valutarester än andra placeringar. En successiv utförsäljning på den öppna marknaden är därför fördelaktig.

Mot. 1988/89
Fi711

Att börja denna utförsäljning nu skulle dessutom kunna vara en betydligt kraftigare signal mot Sydafrikas apartheidpolitik än den handelsbojkott, som Sverige inlett och som sannolikt inte har någon som helst betydelse i kampen mot apartheid och som snarast riskerar att drabba de anställda i svenska företag i Sydafrika och de anställda i företag i Sverige som traditionellt har exporterat till Sydafrika.

Ett beslut om försäljning av Sveriges guldreserv är däremot en åtgärd som indirekt drabbar en viktig men begränsad del av Sydafrikas ekonomiska liv. Guldexporten från Sydafrika ger exportintäkter på nära 60 miljarder kronor per år. Den svenska guldreserven uppgår till nära en tredjedel av den exporterade kvantiteten. En försäljning kan ge en viss marknadspåverkan som kan bli besvärande för Sydafrika. Det finns alltså två vart för sig starka skäl att nu utförsälja den svenska guldreserven.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger riksbanksfullmäktige till känna att en utförsäljning av den svenska guldreserven bör ske.

Stockholm den 24 januari 1989

Ivar Virgin (m)